



Obec Albrechtice
ul. Obecní 186
735 43 Albrechtice

Zabezpečení likvidace komunálního odpadu na území obce Albrechtice v roce 2022

1. Vstupní informace

Hlavní zákonnou normou pro oblast odpadového hospodářství je zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech v platném znění. Občané se při nakládání s odpadem řídí výše uvedeným zákonem a obecně závaznou vyhláškou obce.

Nakládání s odpady v obci Albrechtice zajišťuje společnost Depos Horní Suchá, a. s., která provádí svoz a likvidaci komunálního odpadu včetně separovaných složek a také zajišťuje provoz sběrného dvora. Systém svozu a likvidace komunálního odpadu spočívá ve sběru odpadu prostřednictvím **velkokapacitních kontejnerů a sběrných nádob** různých typů (110/120 litrových popelnic a 1100 litrových kovových a plastových kontejnerů) a v jejich následném odvozu na skládku odpadů, kompostovací plochu či na dotřídňovací linky. V obci také probíhá separace odpadů, která je realizována prostřednictvím kontejnerů na papír, plast a sklo. Papír a plasty jsou tříděny také pomocí **igelitových, barevně rozlišených pytlů**. Prostřednictvím černých igelitových pytlů probíhá sběr biologicky rozložitelného odpadu.

Občané obce mají také k dispozici **sběrný dvůr**, který byl v obci zprovozněn v dubnu roku 2010. Do sběrného dvora je možné odkládat objemný odpad (starý nábytek, koberce, kuchyňské linky), v malém množství stavební suť z drobných úprav, biologický odpad, kovy, plasty, papír, sklo, lepenku, nebezpečné odpady (plechovky od barev, baterie, akumulátory, znečištěné tkaniny, obaly obsahující nebezpečné látky atd.), použitá či vyřazená elektrozařízení (televizory, lednice, pračky, sporáky, počítače, spotřební elektroniku, trubicové, úsporné zářivky, výbojky atd.).

Pomocí 8 ks **olejových popelnic** probíhá separace jedlých olejů. Nádoby jsou rozmístěné v různých částech obce. Všechny kuchyňské oleje a tuky je také možno odevzdat na sběrném dvoře.

Dále se v obci nachází také **výkupna odpadů** a Základní škola a Mateřská škola Albrechtice a Základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Albrechtice uskutečňují **školní sběry**.

Na zajištění třídění hlavních složek odpadu (papír, plasty a sklo) se významně podílí společnost **EKO-KOM, a. s.** (dále jen EKO-KOM), která je autorizovanou obalovou společností zajišťující zpětný odběr odpadů z obalů. Společnost EKO-KOM fyzicky nenakládá s obalovým odpadem, ale podílí se zejména na financování nákladů spojených se sběrem, svozem, tříděním a využitím obalového odpadu. Odměna za třídění se vypočítává na základě pravidelného čtvrtletního hlášení o množství, druzích a způsobech nakládání s využitelnými složkami komunálních odpadů. Výše odměny je závislá zejména na množství vytríděných odpadů a její výše roste spolu s účinností systému sběru.

Na podobném principu spolupracuje obec v rámci zpětného odběru elektrozařízení s kolektivními systémy zajišťujícími zpětný odběr jednotlivých skupin elektrozařízení (**ASEKOL a. s., ELEKTROWIN a. s., EKOLAMP s. r. o. a ECOBAT s. r. o.**). Jedná se o systémy zpětného odběru vysloužilých elektrozařízení, elektrospotřebičů, elektroodpadu,

Zpracovala: Ing. Táňa Židková, referentka ŽP

světelných zdrojů a přenosných baterií. Tato spolupráce přináší obci velkou úsporu peněz za jejich likvidaci.

I nadále pokračuje naše kooperace s **Dobrovolnickým centrem ADRA Havířov**, kdy předmětem vzájemné spolupráce je sběr použitých oděvů, obuvi, textilu, hraček či knih prostřednictvím **5 sběrných kontejnerů**, které jsou umístěny na jednotlivých stanovištích v obci (u samoobsluhy Hruška – na ul. Hlavní, u zdravotního střediska, nad samoobsluhou Hruška – sídliště, sídliště – pod kotelnou, část obce Pacalůvka – u obchodu s potravinami). Občané zde mohou v igelitových pytlích dávat veškeré oblečení, hračky, obuv či jiné věci, které již nepotřebují, avšak jiným lidem by mohly ještě dobře sloužit. Vše z těchto kontejnerů je roztríděno a rozvezeno do Sociálních šatníků a Charitativních obchůdků v Havířově a Karviné. Materiální pomoc tak zůstane v našem regionu.

2. Produkce komunálního odpadu a jeho složky

Obecní systém odpadového hospodářství je nastaven **Obecně závaznou vyhláškou obce Albrechtice č. 2/2021**, kterou se stanoví systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na území obce Albrechtice. Množství dále nevyužitelného komunálního odpadu mohou ovlivňovat sami občané tím, že vzniklý odpad třídí. Mnohem účinnější je však předcházení vzniku odpadu výběrem zboží a produktů již při jejich pořizování.

Významné množství komunálního odpadu je v obci Albrechtice vytríděno a znovu využito. V rámci separace odpadu je v obci zaveden nádobový či pytlový sběr a sběrný dvůr. Dále například pro podpoření domácího kompostování bylo v roce 2018 rozdáno 300 ks kompostérů. Obec Albrechtice chtěla tímto krokem dosáhnout předcházení vzniku biologického odpadu jeho využitím přímo na místě u občanů na jejich vlastních nebo pronajatých pozemcích a současně chtěla dospět ke snížení objemu dosud sváženého biologického odpadu formou pytlového sběru od občanů.

Významné riziko pro životní prostředí však představují nebezpečné odpady, jako jsou rozpouštědla, čisticí prostředky, kyseliny a louhy, baterie, barvy, zářivky a výbojky a vysloužilá chladicí zařízení obsahující freony.

V roce 2022 vyprodukovali občané obce celkem **1847,045 tun odpadu**. Ve srovnání s rokem 2021 to bylo o 166,6 t méně. Složení odpadů v roce 2022 znázorňuje následující tabulka.

Tabulka č. 1 : Údaje o produkci komunálního odpadu v letech 2020 a 2021

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Celková produkce v tunách	
		2021	2022
150102	Plastové obaly	0,765	0,215
150110	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek	0,08	0,125
160103	Pneumatiky	0,56	0,35

170904	Směsné stavební a demoliční odpady	214,98	158,77
200101	Papír a lepenka	62,76	55,64
200102	Sklo	59,49	53,44
200125	Jedlý olej a tuk	2,33	0,25
200127	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice	0,39	0,275
200139	Plasty	50,2	50,47
200140	Kovy	4,17	3,06
200201	Biologicky rozložitelný odpad	425,77	440,75
200301	Směsný komunální odpad	773,08	738,78
200307	Objemný odpad	419,07	344,92
CELKEM		2013,645	1847,045

(podle Evidence hlášení o odpadech 2020 - 2021)

Směsný komunální odpad - SKO

K odkládání směsného komunálního odpadu slouží popelnice (110 l/120 l) nebo kontejnery (1 100 l). Popelnice jsou většinou umístovány k rodinným domům, kde probíhá svoz 1 x týdně. Kontejnery jsou situovány do sídlištní zástavby, kdy svoz probíhá taktéž 1 x týdně.

V roce 2022 bylo vyprodukováno celkem **738,78 tun směsného komunálního odpadu**. Množství směsného komunálního odpadu uloženého do popelnic a kontejnerů se snížilo oproti roku 2021 o 34,3 tun. Vývoj množství vyprodukovaného směsného komunálního odpadu v letech 2015 – 2022 je znázorněn níže, v tabulce č. 2.

Využitelné složky komunálního odpadu

Dle ust. § 15 odst. 2 zákona o odpadech je občan povinen odpady třídit a ukládat na místa určená obcí, tj. do nádob a pytlů na tříděný odpad. V obci je realizován svoz papíru, plastů vč. nápojových kartonů a kovů, skla, biologicky rozložitelných odpadů a také dochází k třídění potravinářských olejů. Celkový vývoj množství vytríděného papíru, plastů, skla, kovů a bioodpadu v letech 2015 – 2022 je zachycen v tabulce č. 2.

▪ Tříděný odpad – papír, plast, sklo

V obci Albrechtice je pro účely třídění zaveden systém mobilního sběru tříděných odpadů. Pro tento účel slouží plastové pytle. Žluté pytle jsou určeny na plastový odpad,

Zpracovala: Ing. Táňa Židková, referentka ŽP

nápojový kartón a kovy, modré pytle na papír. Pytle jsou zdarma k dispozici občanům obce na obecním úřadě. K třídění také slouží občanům téměř 122 kontejnerů na separovaný odpad včetně kontejnerů na sklo. Kontejnerová stanoviště jsou rozmístěny takřka po celé obci.

Třídění odpadu papír, plast, sklo a kovy má v obci od sledovaného roku 2015 vzrůstající tendenci, vyjma roku 2022, kdy došlo k poklesu v třídění takřka všech komodit.

V roce 2022 se celkem sesbíralo **162,61 t separovaných odpadů**, což je o 14,01 t méně tříděného odpadu než v roce 2021. Konkrétně se v roce 2022 vytrídilo celkem **55,64 tun papíru**, což je o 7,12 tun méně než v roce 2021, dále pak **50,47 tun plastů**, což je o pouhých 0,27 tun více než v roce 2021, a celkem **53,44 tun skla**, což představuje pokles v třídění o 6,05 tun oproti roku 2021. V tabulce č. 2 je vyčísleno množství jednotlivých druhů separovaných odpadů za sledované období 2015 – 2022.

▪ **Kovové odpady**

Při recyklaci kovů mají občané obce na výběr mezi sběrnou druhotných surovin, sběrným dvorem či tříděním kovů do plastů, tedy jejich třídění do žlutých odpadových nádob či pytlů. Výkup kovů je v obci zajišťován prostřednictvím sběrných druhotných surovin společnosti JARTER plus s. r. o., která se zabývá výkupem, nákupem, prodejem a zpracováním železa a barevných kovů. Každý zde může odložit kovový odpad, který je následně předán do průmyslové výroby. Kovový odpad získaný od občanů obce na sběrném dvoře je také obcí předán do místní výkupny kovových odpadů a výtěžek se stává příjmem obecního rozpočtu. Separace kovového odpadu má v obci postupně vzrůstající tendenci, vyjma roku 2022, kdy byl zaznamenán pokles v třídění o 1,11 tun oproti roku 2021. Celkově se v roce 2022 vytrídilo **3,06 t kovového odpadu**.

▪ **Biologicky rozložitelný odpad - BRKO**

V obci je zaveden oddělený sběr biologicky rozložitelných odpadů. Veškerý evidovaný bioodpad je občany tříděn do černých igelitových pytlů a předáván k využití do kompostárny či do zařízení AD Technologie společnosti Depos Horní Suchá, a. s. To znamená, že žádný bioodpad není ukládán na skládku odpadů. Jedná se především o odpad ze zahrad, zeminu z květináčů, ořezy tenkých větví, případně štěpky dřevin, drny, spadané ovoce, zbytky zeleniny a ovoce z domácností, čajové sáčky či kávová sedlina. V roce 2022 činila produkce **BRKO celkem 440,75 tun**, což představuje navýšení tohoto odpadu oproti roku 2021 o 14,98 tun.

Tabulka č. 2: Množství vytríděných odpadů za období 2015 – 2022

Období	Papír	Plast	Sklo	Kovy	SKO	BRKO
rok	t	t	t	t	t	t
2015	31,59	17,24	25,45	1,68	781,24	410,99
2016	37,09	26,77	38,12	4,22	793,54	532,37
2017	37,91	31,37	41,10	4,05	792,35	508,51
2018	41,34	35,22	45,04	2,95	769,52	511,23
2019	45,41	40,09	48,49	3,56	740,27	415,62

Zpracovala: Ing. Táňa Židková, referentka ŽP

2020	54,16	46,79	54,08	4,16	792,63	468,12
2021	62,76	50,20	59,49	4,17	773,08	425,77
2022	55,64	50,47	53,44	3,06	738,78	440,75

(podle Evidence hlášení o odpadech 2020 - 2021)

Díky rozvoji a provozu systému tříděného sběru a recyklace využitelných složek komunálních odpadů, včetně obalových, jsme ve spolupráci se společností EKO-KOM přispěli ke zlepšení životního prostředí a snížení „uhlíkové stopy“. **Úspora, které jsme dosáhli díky třídění odpadů, představuje:**

Emise CO2 ekv.: 291,485 tun

Úspora energie: 5 309 160 MJ

Environmentální výchova v oblasti odpadů

Ve sledovaném roce 2022 bylo vytríděno **55,64 t papíru, 50,47 t plastů, 53,44 t směsného skla a 3,06 t kovů** ale **celkově bylo vyprodukováno 738,78 tun směsného komunálního odpadu**. Cílem obce je i nadále zvyšovat míru třídění a snižovat tak zátěž životního prostředí odpady.

Abychom motivovali občany a přispěli tak ke zvýšení třídění odpadů, bylo občanům obce rozdáno více než **1.000 ks sad tašek na třídění odpadů** do domácností, jež Obec Albrechtice pořídila zdarma. Další sady tašek na třídění jsou občanům stále k dispozici na obecním úřadě. Dále v rámci podpory třídění poskytuje obec bezplatně pytle na třídění odpadu či sáčky na psí exkrementy.

Občanům obce je nutno neustále připomínat důležitost separace dále využitelných složek odpadů a poskytnout jim návod a doporučení, jak mají správně nakládat s jimi vyprodukovanými odpady. Samotné recyklační kontejnery jsou polepeny samolepkami, které jasně a stručně znázorňují, co patří do barevných nádob na odpad. Ke zvýšení **osvěty** také slouží Albrechtické listy, webové stránky či facebook obce. Děti se na základních školách účastní různých přednášek a besed s tematikou třídění odpadů v rámci **vzdělávacího programu**, který se zaměřuje na zvýšení povědomí o správném třídění a recyklaci odpadu, neboť třídění odpadu je dobrým návykem, který by měly děti získávat a osvojit si již od útlého věku. Jedním z nich je školní vzdělávací program Tonda Obal, jež je součástí informační kampaně společnosti EKO-KOM. Zvláště pro mladší generaci je výrazně motivující formou seznámení se se skutečnými způsoby nakládání s odpady. Osvědčené jsou proto návštěvy na sběrném dvoře či na skládce odpadů v Deposu Horní Suchá, a. s. Také na dětském hřišti Albrechtík jsou děti hravou formou vedeny k třídění odpadů.

3. Ekonomika odpadového hospodářství

Příjmy rozpočtu obce

V oblasti odpadového hospodářství tvoří největší část příjmu rozpočtu obce **místní poplatek za odpad**. Tento poplatek byl obcí zaveden od 1. 1. 2002. Jeho výše je v současné době stanovena Obecně závaznou vyhláškou č. 3/2021 o místním poplatku za obecní systém

Zpracovala: Ing. Táňa Židková, referentka ŽP

odpadového hospodářství, a to částkou **500 Kč** za osobu a kalendářní rok. V roce 2022 vybrala obec od občanů na **místním poplatku za odpad** celkem **1.924.177,00 Kč**.

Druhou největší položkou příjmu obce jsou odměny, které obec získává ze **systému EKO-KOM** za třídění obalových odpadů v rámci tříděného sběru (papír, plast, sklo, kov, nápojový karton). Čím více budou občané Albrechtic třídít odpad, tím větší bude finanční odměna poskytnutá společností EKO-KOM. Celková výše odměny získaná od EKO-KOMU v roce 2022 činí **581.995,00 Kč**. Aby se výše odměny zvýšila, obec dne 23. 5. 2015 uzavřela s firmou **JARTER plus s. r. o. Smlouvu o předávání informací o odpadech**. Na základě této smlouvy JARTER plus s. r. o. poskytuje obci čtvrtletní výkazy o množství kovového odpadu převzatého od občanů obce Albrechtice. Taktéž za účelem zvýšení odměny zapojila obec do systému tříděného sběru také **Základní školu a Mateřskou školu Albrechtice**, od které rovněž přijímá výkazy o celkovém množství odpadů převzatých od občanů obce Albrechtice za dané čtvrtletí.

Příjmy obce za sběr a svoz komunálních odpadů jsou také tvořeny platbami **právnických osob („živnostníků“)** zapojených do systému odpadového hospodářství obce. V roce 2022 získala obec do svého rozpočtu celkem **107.675,00 Kč**.

Přehled celkových příjmů za obecní systém odpadového hospodářství se nachází v tabulce č. 3.

Tabulka č. 3: Příjmy rozpočtu obce za odpadové hospodářství

Období	Celkový příjem za odpad		
	od občanů *	od EKO-KOMU	od podnikatelů
rok	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
2020	1 922	438	103
2021	1 826	500	106
2022	1 924	582	108

(z Výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu 2020 – 2022)

* občané obce Albrechtice s trvalým pobytem na území obce, zahrádkáři, majitelé rekreačních chalup apod.

Výdaje rozpočtu obce

Na druhou stranu je největší položkou ve výdajích odpadového hospodářství samotný svoz a odstranění komunálního odpadu. Celkové provozní výdaje na odpadové hospodářství jsou tvořeny zejména výdaji na tyto činnosti: svoz a odstranění směsného komunálního a objemného odpadu, biologicky rozložitelného odpadu, tříděného sběru využitelných odpadů, nebezpečného odpadu, směsného stavebního a demoličního odpadu, provoz sběrného dvora, vývoz a pronájem kontejnerů, nákup materiálu (igelitové barevné pytle, kovové či plastové popelnice a kontejnery), likvidace černých skládek a ostatní. Za provoz sběrného dvora platí obec měsíčně částku 30.804,40 Kč bez DPH a za pronájem 16 velkokapacitních kontejnerů (13 x sběrný dvůr, 3 x stálá stanoviště) částku 9.600,00 Kč bez DPH.

Celkové **náklady na odpadové hospodářství** činily v roce 2022 celkem **5.445.501,9 Kč**, což představuje navýšení těchto výdajů oproti roku 2021 o 405.914,7 Kč. Tyto

Zpracovala: Ing. Táňa Židková, referentka ŽP

vyšší náklady byly způsobeny pořízením většího množství odpadových nádob a igelitových pytlů na třídění odpadů v celkové hodnotě 609.658,5 Kč.

Tabulka č. 4: Vyčíslení provozních nákladů odpadového hospodářství

Služba	Cena za službu bez DPH
Svoz komunálního odpadu	104 Kč/1 km
Vývoz - velkokapacitní kontejner	622 Kč /1 ks
Provoz sběrného dvora	30.804 Kč/měsíc
Pronájem 16 ks velkokapacitní kontejner	9.920 Kč/měsíc
Cena za uložení komunálního odpadu	432 Kč/1 t - SKO, objemný odpad, papír, plast, sklo
	428 Kč/1 t, 644 Kč/ 1 t, 949 Kč/1 t Biologicky rozložitelný odpad
	644 Kč/1 t - Směsné stavební a demoliční odpady
	7.957 Kč/1 t - Barvy, tiskařské barvy, lepidla

Závěr

Kapitálový vývoj odpadového hospodářství v období 2020 – 2022 je znázorněn v tabulce č. 5. **Celkové výdaje na sběr a svoz komunálních odpadů mají od roku 2020 vzrůstající tendenci, celkové příjmy však nedokáží tyto výdaje pokrýt.** Lze očekávat, že se tento rozdíl ještě v následujících letech zvýší, pokud nedojde k valorizaci místního poplatku nebo změně zpoplatňování živnostníků. V roce 2022 občané obce společně s podnikateli a dalšími poplatníky vyprodukovali 738,78 t směsného komunálního odpadu, což představuje pokles množství tohoto odpadu o 34,3 t v porovnání s rokem 2021. I přesto, že v obci vzrostla separace odpadu, je nutno soustavně zvyšovat objem třídění odpadů (papír, plast, sklo, aj.). Za tímto účelem bude v sídlištní zástavbě postupně probíhat rekonstrukce a modernizace stávajících sběrných míst na komunální odpad.

Tabulka č. 5: Srovnání vývoje odpadového hospodářství

Období	Výdaje	Příjmy	Rozdíl výdaje - příjmy
rok	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
2020	4 719	2 464	2 255
2021	5 040	2 431	2 609
2022	5 446	2 614	2 832

(z Výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu 2020 - 2022)

Zpracovala: Ing. Táňa Židková, referentka ŽP